

Marinko Perušić
Karlovac

RJEČNIK ČAKAVSKOG NARJEČJA OPĆINE DUGE RESE I KARLOVCA II. Dio

UDK 800.87.80.3

Rad primljen za tisak 11. travnja 1988.

»Za vječnost nije na tom svijetu ništa, ali doklegod uzmogneš, dok i tebe sudbina ovog svijeta ne stigne, dok te zub vremena ne izjede, spominjaj zgone ove škole, spominjaj zgone školstva uopće, spominjaj zgone ove okolice i drage nam domovine naše. Nek se sjete potomci naši kako življasmu, česa se naužismo, a kakvo nas zlo snašlo, te kakvo još i sada tišti...«

Đuro Tomičić, učitelj, u školskoj
spomenici škole u Donjem Zvečaju, 8. IX. 1890. god.

Posvećujem 140. godišnjici škole
u Donjem Zvečaju (1846-1986.)

Umjesto predgovora

Otprilike nakon godine dana od završetka »Rječnika čakavskog dijalekta općine Duge Rese i Karlovca«, prikupio sam još oko tisuću riječi, obilazeći kraj između Mrežnice i Kupe, od Karlovca do Generalskog Stola. Po fondu riječi to je otprilike trećina, da tako kažem, prvog dijela rječnika. Ovaj rječnik sam sastavljao po uzoru na prvi dio, no ovo je na neki način i nadopuna prvom, jer sam osim novopronađenih riječi, našao i neka potpunija značenja (ili pak posve nova — česta je višeznač-

nost) riječima, koje sam pobrojao u »Rječniku I«. Odatle se neke riječi i ponavljaju.

Ukupan fond riječi, prikupljen zajedno (u oba rječnika) od oko 3500 riječi vjerojatno je tek malen dio od sveukupnog ovdašnjeg narodnog jezičnog blaga. No dok još žive stare korjenike može se bar oteti zaboravu, ali kad nestane njih, ostat će samo ono zapisano, jer u mladih nema brane od pomodne kajkavštine i književnog štokavskog.

U prethodnom rječniku ograničio sam se uglavnom na središnji i istočniji dio kraja, dok sam ovdje znatan dio riječi sakupio na zapadu općine, oko rijeke Kupe. Više pažnje sam posvetio i prigradskim naseljima, a i tudicima. Označivao sam, kao i u prvom dijelu, kratki (˘), *dugosilazni* (˘˘) i *dugouzlazni* (˘˘˘), naglasak, i to onako kako sam čuo da se govori u selu gdje sam koju riječ zapisao. Kako se ista riječ naglašava na kojem drugom mjestu, nisam istraživao zbog složenosti problematike, niti mi je proučavanje naglasaka bio cilj.

A

<i>ãfinger</i>	— vješalica
<i>ãkljiv</i>	— izbirljiv pri jelu
<i>ãldrmaš</i>	— rusvaj, gungula
<i>Amerikãnt</i>	— naš iseljenik u SAD
<i>ãntrašaj</i>	— ponuda, izbor (»zimlji dok je na antrašaju tj. dok se nudi, dok ima)
<i>ãnjcug</i>	— odijelo
<i>ãptag</i>	— pozor! (komanda) — spreman (pridjev - »kad dođem po tebe da si aptag«)
<i>ãvzac</i>	— pladanj za kolače

B

<i>bãbica</i>	— primalja — zakržljali klip kukuruza — nakovanj na kojem se »klëpa« (ravna čekićem oštrica kose)
<i>bãbić</i>	— zakržljali klip kukuruza (Brajak Brdo)
<i>bãblja duša</i>	— vrsta kukca tamnosivog oklopčiča, neugodna mirisa (nazivaju ga još i Smrdljivi Martin)
<i>bačënka</i>	— pribadača sa staklenim glavicama, kojima su žene pričvršćivale »glãvni rûbac« za kosu
<i>bãkandža</i>	— cokula, teška cipela
<i>balaktár</i>	— barjaktar na svadbi
<i>bãlamudít</i>	— brbljajući prikrivati istinu, obmanjivati
<i>bãra</i>	— vrsta prosa, koje se sije u proljeće na lošoj zemlji
<i>baríl</i>	— tikva, ali i vrsta bačve

- batávlje — dio stabljike kukuruza koji je u zemlji
 bätokljun — žuna (Netretić)
 bāžulj — grah
 bêla jūva — juha nastala kuhanjem šunke za Uskrs
 bêlošška — ogrlica od koralja
 Bëžjak — stari naziv za stanovnika Stativa i okolice (sjeverozapad općine)
 bìli gra — vrsta graha (bijeli)
 bìli kamen — kamen na kojem su se izrađivali nabori na »krilima«
 bìlina — bijel (vanjski pojas drveta koji sadrži žive stanice)
 bilo — dio tkalačkog stana u koji je uloženo »břdo«, kroz koje idu niti (2 su »břla«)
 bìm — bih (1. lice kond. — Stative)
 bìmbula — glupača
 bìstrica — vrsta šljive (za rakiju)
 biza — junica, često ima za kuju
 — jogunasta žena
 bòdilj — stričak
 bosānke — vrsne, krupne šljive
 bōšnica — drvena stranica postelje
 brādišnjak — vrpca za vezivanje »gaća«
 Brājak — naziv za starosjedioca dugoreškog i ozaljskog kraja (žene su Brajice)
 Brājsko — kraj u kojem žive »Brājci«, uglavnom u luku Kupe, zapadno od Karlovca, ali i između Korane i Mrežnice
 břdar — čovjek koji je izrađivao »břda« (najpoznatiji u kraju je živio u Lipi)
 brëkunja — vrsta listopadnog drveta, nalik hrastu
 brëmza — kočnica, osobito na biciklu
 brëmzat — kočiti
 brëncit — zvečati
 — potmulo boliti iza uha
 brìgat — voditi brigu, brinuti
 brižānjak — brežuljak, mali brijeg
 brižit — brinuti
 brkóvlje — deblje granje
 brūncat — brundati
 brūshalter — grudnjak
 břvnja — debela daska, piljenica
 bùkvíc — mlada bukva
 bukvík — bukova šuma (još se kaže i »bukóvlje«)
 bumbak — vrsta pamučnog konca, kojim se izrađivala potka
 bunt — namotaj, kolut žice, željeza
 bùvica — vrsta prosa koja se sijala krajem lipnja

C

<i>čeketanja</i>	— sitnozrni kukuruz — brbljavac, pričalica
<i>čeketat</i>	— pričati koješta
<i>čifra</i>	— ukras, često ime za kravu
<i>čikva</i>	— stočna blitva (burgundska repa)
<i>čintor</i>	— groblje
<i>čip</i>	— mlat
<i>čipat</i>	— cijepati
<i>čipić</i>	— dio mlata kojim se udara, dug 70-80 cm
<i>čeróvke</i>	— vrsta šljiva, debljih i okruglijih od običnih, zovu se još i »ceróvke«
<i>čoklji</i>	— kožna obuća drvenih potplata, koju su muškarci nosili zimi
<i>čol</i>	— mjera za dužinu (2,5 cm)
<i>čopan</i>	— karika koja vezuje kočnicu s lancem na zaprežnim kolima (u selima uz Koranu)
<i>crvenóčka</i>	— vrsta slatkovodne ribe, crvenih očiju
<i>cúndrat</i>	— kišiti kap po kap
<i>cúrik</i>	— natrag! (povik kojim se konj tjera natrag)
<i>cúrnica</i>	— znoj
<i>cvêba</i>	— suha groždica
<i>cvêkast</i>	— kruh bez dovoljno kvasca, gust, koji se ne diže
<i>cviletna blúza</i>	— kupovna bijela bluza

Č

<i>čabrênka</i>	— velika drvena čaša nalik bukari
<i>čabrlje</i>	— ropotarija, trice
<i>čajavína</i>	— omaglica, sumaglica od vreline ljetnog dana
<i>čaklat</i>	— dogovarati se, snovati urotu
<i>čavórija</i>	— čopor, čerga (»pun je díce, ima i' cêla čavórija«)
<i>čelénka</i>	— čelo, glava, u prenesenom značenju
<i>čemljat</i>	— prstima češljati vunu
<i>četrtínka</i>	— posuda od 10 l (četvrt »kuplenika«)
<i>čil</i>	— prišt
<i>čisenica</i>	— način brojanja niti pri tkanju (1 »čisenica ima 3 niti, a 20 čisenica« čini »pásmu«)
<i>čitavo</i> (prilog)	— prilično (»čitavo sam se čera izmučil«)
<i>črišnjevac</i>	— vrsta boljeg graha, šarenog
<i>črvójdna</i>	— crvotičina

Ć

<i>ćubara</i>	— pletena muška kapa od crne vune, koja se katkad nosila umjesto »kriljáka« u selima prema Kordunu
---------------	--

D

- debèlit se* — gojiti se, debljati
dèbelka — stabljika kukuruza, kukuruzovina (uz Kupu)
dèčko — mladić, mladac
degebérija — priglupa lijenčina
dĩmlje — prepone, slabine, donji dio trbuha
dirèktor — sorta crnog stolnog grožđa
dĩtešce — djetešce
dodèlat — dograditi
dokònčat se — dogovoriti se
dopovídat — dokazati komu što
dràjsan — loše, patvoreno vino
drčat — trčati
drēnak — dren
 — drenjina
drkat — prati vunu
dròbnice — vrsta šljiva, sitnog ploda
dršljívke — vrsta šljiva, trpkog okusa
držice — improvizirana nosila od dva kolca («drùga»)
dùblica — alat za djelanje drvenih žlica, nalik malom srpu i »keseru«
dũnstija — nesposobnjaković, glupan
dũpličan — dvostruk
dũrit — biti potišten, sjeten

Đ

- dĩnerata* — ženturača

E

- èglen* — zabava, razonoda («idmo u grad, malo na eglen»)
ekto — hektolitar

F

- fajercek* — upaljač
fajfa — lula
fajfurat — pušiti, dimiti
fajt — vlaga, pljesnivost
farof — župni dvor

<i>fāt</i>	— hvat (drva)
<i>flānac</i>	— presad
<i>foringāš</i>	— kočijaš, kirijaš
<i>frākan</i>	— deran
<i>frīžak</i>	— svjež
<i>frōbat</i>	— kušati (krajnji jugozapad općine — prema Ogulinu)
<i>frūka</i>	— propuh, udar vjetra, vjetrometina, brisani prostor
<i>fučít se</i>	— sklizati se (»fuči mi se ít po slapu« — Novigrad)
<i>fūćak</i>	— zvižduk
<i>fundamēnta</i>	— zemljište na kojem se gradi kuća
<i>fūnduš</i>	— imanje
<i>fūnt</i>	— uteg od 50 dkg
<i>fūrmen</i>	— pristao, zgodan, prikladan

G

<i>gāćnice</i>	— nogavice
<i>galīćít</i>	— galicom pročišćavati sjeme
<i>gāšalica</i>	— naprava za gašenje svijeća nalik hvataljci za sladoled
<i>gēge</i>	— duge gaće zajedno s potkošuljom
<i>gēljtat</i>	— odgovarati, ići u tek, biti ugodno
<i>glādiš</i>	— niska, bodljikava trava
<i>gladúš</i>	— osoba dobrog apetita
<i>glāvača</i>	— vrsta košare koju žene nose na glavi
<i>glāvina</i>	— središte kotača na zaprežnim kolima
<i>glāvnjak</i>	— marama koju su nosile udate žene (isto što i »glāvni rūbac«)
<i>GlāvosiKova</i>	— blagdan Sv. Ivana Glavosjeka
<i>glibadórija</i>	— izjelica, osoba s »trbuhom bez dna«
<i>gĹijat</i>	— isto što i »gēljtat« (ići u tek, odgovarati)
<i>gĹista</i>	— gujavica
<i>gĹito</i>	— dlijeto
<i>gnjēdast</i>	— crnosiv
<i>gōdina</i>	— kiša; vjetar koji puše sa sjeveroistoka, a donosi kišu
<i>gōjit</i>	— gajiti, uzgajati, odgajati
<i>gōnit se</i>	— krava »se goni« kad traži bika
<i>gōrje (komp.)</i>	— gore
<i>gōtovuša</i>	— komad platna s uzicama na kraju, koje služi za svako novo tkanje da se pomoću njega otpočne nametanje na »vrátilo«
<i>governál</i>	— upravljač bicikla
<i>grābar</i>	— grab
<i>grābljica</i>	— sprava kojom se osnova navijala na »vrátilo«
<i>grāja</i>	— ograda

<i>Graničar</i>	— naziv kojim stanovnici Lešća nazivaju one s desne, istočne obale Dobre (porijeklom iz doba Vojne krajine)
<i>graórna</i>	— lišće i povijuše graha
<i>grdešat</i>	— vunu češljati na posebnim »grēbenima« za vunu (isto što i »grebēnati«)
<i>grèdelj</i>	— kostur drvenog pluga
<i>grgāši</i>	— posebni »grēbeni« za vunu
<i>gribla</i>	— lopatica za iznošenje pepela iz peći
<i>grm</i>	— šuma
<i>grōde</i>	— grožde (Švarča, Ladvenjak i oko Kupe kod Kunića)
<i>grōzde</i>	— grožde (na istoku općine D. Resa)
<i>grōze</i>	— grožde (Podumol, Petrunić Selo — na jugu općine)
<i>grša</i>	— grlo, grkljan
<i>gručast</i>	— snažan, robustan, punačak
<i>gūta</i>	— guša
<i>gvirc</i>	— medovina

H

<i>hābno</i>	— trošno (Jarče Polje i okolica)
<i>hājda</i>	— heljda
<i>hernādī</i>	— igla pribadača
<i>hižica</i>	— zadnja soba u kući
<i>hīiv (liv)</i>	— gnojište (zapad općine D. Resa)

I

<i>iscijāt</i>	— iscjeđivati
<i>iskēcīt</i>	— uvinuti, uvrnuti
<i>isplandūrit</i>	— izgorjeti
<i>ispol divānit</i>	— govoriti nesuvislo, isprekidano
<i>isprčīt se</i>	— naduti se, napuhnuti, isturiti koji dio tijela
<i>izabela</i>	— vrsta stolnog grožđa (crno i bijelo)
<i>izbris</i>	— vjetrometina
<i>izbūčīt</i>	— izbočiti
<i>izfrāščāt</i>	— osvježiti
<i>izglēdat</i>	— iščekivati nekog, zagledavati za nekim
<i>izistat</i>	— nadavati se čega, iscrpsti sve zalihe (»ove godne smo se izistali rakije« - sve smo poklonili pa više nemamo)
<i>izmoć</i>	— izdržati, otpjeti (»smirom piva, pa to više ni moć izmoć«)
<i>iznāvljat</i>	— zanovijetati
<i>iznovīrat</i>	— također zanovijetati
<i>izozad</i>	— odostraga

<i>izvr̃nit</i>	— izvratiti
	— prevrnuti
<i>ižišće</i>	— prostor na kojem je sagrađena kuća

J

<i>jãkošćak</i>	— mjesec srpanj
<i>jãkša</i>	— joha (od tog drveta su se pravile »naćve«)
<i>jãmrat</i>	— jadikovati, vajkati se, kukati
<i>jãrčit</i>	— plugom orati dublje brazde
<i>jëverica</i>	— vjeverica (Istok općine)
<i>jiverica</i>	— vjeverica (Švarča i uz Kupu)
<i>jivãnjčica</i>	— krijesnica
<i>jücat se</i>	— tjerati se, tj. tražiti mužjaka (samo se prasica »jüca«)
<i>jüfra</i>	— bolja prostitutka

K

<i>kãflnt</i>	— zagristi
<i>kãkat</i>	— činiti veliku nuždu (izraz samo za djecu)
<i>kãlan</i>	— kaljav, mutan, prljav
<i>kálan</i>	— kanal (uz Kupu)
<i>kãmsat</i>	— brzo jesti
<i>kãpara</i>	— predujam
<i>kãpićari</i>	— muški opanci, s remenjem za vezivanje za nogu
<i>kárki</i>	— debeli lanci
<i>kíjat</i>	— kihati; gusto padati (snijeg)
<i>kìkav</i>	— piskavo promukao
<i>kìtica</i>	— najčešće stručak ružmarina, kojim se kite svatovi
<i>klãdica</i>	— dio na grabljama u koji su utaknuti šiljci, tj. zupci, isto što i »tralje« na vilama (radile se od bukovog, kestenovog, ili lijeskovog drveta)
<i>klãftar</i>	— hvat
<i>klãšnje</i>	— čarape bez dijela za stopalo (nalik obojcima)
<i>klëpac</i>	— čekić za »klepanje« kose
<i>klëpacč</i>	— bat s oštrim vrhom za oštrenje mlinskog kamenja
<i>klîja</i>	— mala ribica (uklija)
<i>klipat</i>	— velik, masivan
<i>klisit</i>	— brzo i nećujno hodati
<i>klopótac</i>	— naprava za plašenje ptica u vinogradu
<i>kljôkat</i>	— piti na dušak, zabacivši glavu
<i>knjãpav</i>	— nespretn

<i>kokotíćak</i>	— pijetao (od milja)
<i>kōlca</i>	— malena kola, obično ona na kojima se vozio plug
<i>koljār</i>	— ovratnik
<i>koljārac</i>	— dio »rùbače« (košulje)
<i>komún</i>	— zajedničko dobro (»trōši kòda žimlje iz komúna«)
<i>kōnćac</i>	— končić
<i>kōnćac</i>	— vrsta pamuka, koji je služio za izradu osnove
<i>kōnj</i>	— isto što i »jārac«, tj. drvena naprava na kojoj se režu drva
<i>kōpikonj</i>	— divlja djetelina (kaže se još i »konjokop«)
<i>korālda</i>	— ogrlica, ogrlica od koralja
<i>korālda drepānica</i>	— ogrlica od bojanog stakla
<i>korāldica</i>	— ogrlica od bezbojnog stakla
<i>korāldica c̄rna</i>	— ogrlica od kamenčića, koje su visile na modroj vrpci
<i>kōsica</i>	— valovit ukrasni rub jastuka (isto što i »cōknl«)
<i>kosíšće</i>	— držak kose
<i>kōsnik</i>	— štap kojim se podboče temelji kuće, u koje je netom uliven beton
<i>kostiš</i>	— orah s čvrstom ljuskom
<i>kostúrnik</i>	— korice za nož (još se kaže i »kostúrnica«)
<i>kotáčke</i>	— vrsta jabuka
<i>kotlénka</i>	— greda na kojoj je visio »kōtal« nad ognjištem
<i>kozák</i>	— posebna vrsta luka koji se sadi krajem lipnja, prekrije se s bujadi, a dozori u rano proljeće, i obično se jede za Uskrs
<i>kōzolac</i>	— naprava pomoću koje se diže ili spušta »gredelj« pluga
<i>krāgnl</i>	— ovratnik
<i>krājčit</i>	— držati se po strani, povlačiti se u sebe, u osamu
<i>krāma</i>	— ropotarija, starudija
<i>kramārit</i>	— mrcvariti, sitničariti (»al' si raskramāril ovo meso«)
<i>kr'at (k̄rhat)</i>	— lomiti
<i>krēblja</i>	— drvena naprava za izvlačenje pepela iz peći
<i>krēvljonosa</i>	— osoba kriva nosa
<i>kreplētna</i>	— crkotina
<i>kriumce</i>	— kriomice
<i>krōp</i>	— topla voda kojom se prelije brašno kod pravljenja kruha
<i>krūžat</i>	— kružiti
<i>kūči</i>	— željezne poluge kojim se vol osigura u jarmu
<i>kūja</i>	— sprava za zapinjanje srednjeg »vratila« pri tkanju
<i>kukina</i>	— kukac, buba uopće
<i>kukuruzōvnica</i>	— pogača od kukuruza
<i>kūmica trāva</i>	— ljutača (trava), prema Korani
<i>kūpćac</i>	— manja hrpa čega
<i>kūreš</i>	— drveni klin kojim se »kolca« spajaju s plugom
<i>kūrit</i>	— ložiti vatru

L

<i>lācman</i>	— stranac
<i>lāda</i>	— čamac (uz Koranu)
<i>lāk</i>	— pasta za cipele
<i>lākat</i>	— laštiti cipele
<i>lāstavica</i>	— vanjski zid kuće između zadnje »deke« i krova
<i>lāt</i>	— klas žita
<i>lātica</i>	— postranični dijelovi »rūbače« (košulje)
<i>lavandírat</i>	— lutati
<i>leđina</i>	— pustara (još se kaže i »lēđina«)
<i>lengārit</i>	— ljenčariti
<i>lenger</i>	— uzdužna motka na zapr. kolima, koja sa strane osigurava teret
<i>lengovat</i>	— ljenčariti
<i>listonōša</i>	— pismonoša, poštar
<i>lišvina</i>	— bjelogorična šuma (Netretić)
<i>līv (-a, -o)</i>	— lijev (zadržalo se samo u izrazu »līva stātiva« dio »krōsne«, tkalačkog stana)
<i>lobārnica</i>	— voda u kojoj se kuhaju krvavice, a potom se toj vodi dodavalo (»pritēpalo«) kukuruzno brašno, pa je to bio i čest topli obrok (u Prilišću to je »obārnica«)
<i>lōmnica</i>	— plastić sijena (još se kaže i »lōvnica«)
<i>lōpata pobirača</i>	— lopata kojom se skida zemlja s pluga
<i>lōšina</i>	— suhi svinjski but (Netretić)
<i>lōtat</i>	— lemiti

LJ

<i>ljūftan</i>	— zračan, izdašan (»krumi je danas ljūftan«)
<i>ljūftat</i>	— zračiti, provjetrivati

M

<i>māčak</i>	— prečka koja spaja rudo s osovinom zapr. kola; kočnica na zaprežnim kolima
<i>māgarac</i>	— isto što i »jārac« i »kōnj« (prema Kordunu)
<i>maglenjāk</i>	— vrsta graha, žute boje, duguljastog (još se kaže i »maglencić«)
<i>māj</i>	— grana kojom se označuje granica pašnjaka, od lijeskova drvetva, u sredini oguljene boje (uz Kupu)
<i>māja</i>	— isto kao i »maj«, sjevernije
<i>majēnca</i>	— isto kao i gore, uz Koranu
<i>mājčina dušica</i>	— mentol

<i>malinac</i>	— mali mlin; mlinac za kavu
<i>mālkac</i>	— malko, malčice
<i>mandōl</i>	— tambura; debeli šeret
<i>māndura</i>	— ljuska krumpira (uz Kupu)
<i>mānom</i>	— mnome (»Hodi, smrti ljuta, nemoj se liniti, pusti me se skuta jur tvoga primiti. Neće toga puta s manom teže biti, prez svakoga pruta sve ću tekom iti« Iz »Odilenja Sigetskoga« Pavao R. Vitezović)
<i>māntl</i>	— kaput, ogrtač
<i>manjérka</i>	— porcija, posuda za jelo
<i>mār</i> (prilog)	— bar (Kunić, Rosopajnik, »Mār ga udri« - ne oklijevaj, bolje bi bilo da ga udariš)
<i>māšit</i>	— držati misu
<i>māšna roba</i>	— misna odjeća (koja se nosila u crkvu)
<i>medvenjāk</i>	— medenjāk
<i>mēko srānje</i>	— proljev
<i>mēntroga</i>	— veliki stol nasred sobe; posuda nalik »načvama«
<i>mēšljīn</i>	— vrpca u bojama nacionalne trobojke
<i>Mičan</i>	— pogrđan naziv za Vlaha
<i>mīkat</i>	— promicati konoplju kroz greben i tako odstranjivati njene drvenaste djelove
<i>mīrice</i>	— posude od 6,10 i 12 l
<i>mīseće nāčve</i>	— posuda u kojoj se mijesi kruh
<i>mīšung</i>	— mješavina čega (beton)
<i>mjāvčīt</i>	— mijaukati
<i>mīād</i>	— mladost (»znam ga od mlāda« — znam ga iz mladosti)
<i>mīādīkov</i>	— mladolik
<i>mīādovan</i>	— mlādahan
<i>mīātac</i>	— tar koji otpada od graha kad se »mlati«
<i>mīātače</i>	— žene koje rade mlatom
<i>mīčīno</i>	— mliječni proizvodi uopće
<i>mīkast gra</i>	— bijeli grah
<i>mokrīna</i>	— vlaga
<i>morélac</i>	— letva
<i>mīāzat</i>	— ostavljati preko noći bijelo rublje vani prije glačanja
<i>mīkat se</i>	— tjerati se (tražiti ovna), izraz se odnosi samo na ovce
<i>mīznīt se</i>	— smrzavati se, hladiti
<i>mīžljīv</i>	— koji mrzi
<i>mūcl</i>	— okovratnik od krzna
<i>mūća</i>	— krava od milja (Šćulac)

- mũntat* — dati nešto budzašto, u bescjenje, samo da se riješi («muntal sam prase, jer je bilo bolesno»)
- mũrilo* — blato s vodom, kal; kravlja balega u vodi

N

- nâbac* — mostić
- nacĩgat* — naborati, napraviti nabore na suknji
- načũbit se* — narogušiti se, praviti se važan
- najmřže* (komp.) — najmrskije
- naklapũšat* — istući, isprebijati
- nakř'at* — nadrobiti, nalomiti, natrpati pun tanjur jela
- nalĩtat* — nasrtati, navaljivati
- namřškat* — namreškati
- nanâšat* — nanositi
- nanũjat se* — nuditi se, nagovještavati se («kiša se nanũja, a nikako da pada»)
- naõposum* — naokrug (svadbeni običaj, magijskog porijekla kad mlada tri puta zaokruži oko mladoženje, idući zdesna, radi sreće i sigurnosti u braku)
- napaljĩvat* — čistiti sjeme vatrom
— uključivati («napãli radio»)
- napẽtit se* — namjeriti se
- nãpoj* — hrana za svinje, pomije
- nãpošce* — tek tako, bez razloga («bil je kod mene, al me ni niš tribal, došal je nãpošce»)
- napřĩt se* — napuhnuti se, »podĩci nos«)
- nãprĩdkovat* — napredovati
- narẽčen* — predviđen, suđeni, budući muž (žena)
- narõškan* (-a, -o) — rastresit, rahao, («narõškana zemlja»)
- na sabãjle* — ranom zorom
- nasẽntĩjat* — nagovoriti uporno dosađujući, na ono što se u početku obično ne želi, navesti koga u zlo
- nasřãĩt* — nakrivo postaviti, osobito drva u peć
- nastrĩžen* — zasječen (obično se uho domaće životinje »nastrĩže« radi raspoznavanja)
- našņĩtat* — naborati (suknju)
- našpõtat* — nabjeđivati, nagovarati koga na što, ali sa to izgleda kao da ti nije stalo da ga nagovoriš
- našřšĩt se* — nakostriješiti se, narogušiti («našřšĩt« što površno postaviti)
- nãvor* — drvena poluga
- navřnit* — navratiti

<i>navurāt</i>	— uživati (Brajak Brdo)
<i>nēg</i>	— nego
<i>nesnāga</i>	— nečistoća, prljavština
<i>nēukretan</i>	— tvrdoglav, nedokazan
<i>noćévat</i>	— noćivati
<i>nōklice</i>	— žličnjaci
<i>novāk</i>	— regrut
<i>nūžden</i>	— nužan

O

<i>oberfikt</i>	— gornji dio prozora, koji se obično zasebno otvara; otvor za puštanje svjetlosti odozgo u zatvorene prostorije
<i>obkuvāvat</i>	— iskuhavati
<i>ōbor</i>	— dio dvorišta u kojem se drže kola i gospodarske potrepštine
<i>ōbršak</i>	— »na ōbršku« (u stalnoj napetosti, strahu, na tapeti, na piku, na udaru)
<i>obršnjāk</i>	— sječivo s dvije drške za čišćenje tj. guljenje kore s kolaca
<i>ōbsīkat</i>	— sjeći konoplju
<i>ōbšvica</i>	— ukras na ovratniku muške košulje (»rubāče«)
<i>ōcicki</i>	— otpaci, lošiji komadi mesa
<i>ōdbit se</i>	— stasati, narasti (»sliva je bila mala, al se lipo ōdbila«)
<i>odgovārat</i>	— odvrćati od čega
<i>odnāšat</i>	— odnositi
<i>odvrnit</i>	— odvratiti
<i>ōgnjilo</i>	— komad lijevanog željeza, čijim se kresanjem o kremen stvaraju iskre
<i>ogrnjévat</i>	— ogrtati
<i>ōha</i>	— povik kojim se zaustavljaju volovi i krave
<i>okefike</i>	— žena je »okefīke« <i>kad se upadno, koketno obuče</i>
<i>okišit se</i>	— dati se na kišu i nikako ne prestajati
<i>oklāpat se</i>	— otresati se
	— ispričavati se
<i>okračāt</i>	— smanjiti se
<i>ōkušice</i>	— »projt će šunka na okušice« (bez da išta ostane, kao da je to zadnja, kao roba koja je na rasprodaji vrlo tražena) — da se neće stići ni njen okus osjetiti
<i>ōmol</i>	— povišeno, neravno mjesto na njivi gdje se ne može orati
<i>omōrit</i>	— obojiti u tamnomodro
<i>ōpšov</i>	— okvir za vrata i prozor
<i>opūcat se</i>	— oporaviti se
<i>ōrnice</i>	— dvokolica za plug
<i>orūzbina</i>	— vriježa od tikve (isto što i »rōzga«)

- osmūknit se* — dopasti se, odgovarati («ni līpa, al kad se oženiš osmūknit će ti se»)
- osnútak* — osnova (u tkanju)
- osvišćen* — osviješten, prosvijećen, prosvijetljen
- otpovrñnit* — odvratiti
- ožvat se* — navještati zaručnike u crkvi (prije vjenčanja mladenci se tri puta »ožövu«)

P

- pāčka* — zrno grožđa bez ljuske
- pādela* — zdjela, tava
- pāgat* — platiti
- pājtovat* — drugovati, prijateljevati
- pālcī* — poprečno postavljene drvene letvice koje od središta kotača (za pr. kola) idu prema obodu
- pānof* — kolodvor (uz Kupu)
- pantalōne* — debele hlače, šivane od domaćeg bijelog platna, koje su se samo zimi oblačile na »gāće« i za razliku od njih imale su džepove
- parickī* — ogrebotine
- pārñjak* — vršnjak
— po čemu ravan drugome
- pārta* — oko tri prsta širok komad sukna, ukrašen i okićen, koji je mladenka nosila kao krunu
- pāsica* — rubni kamen, rub ceste
- pasikōvina* — vrsta drveta, nalik svibovom (kalina)
- pāsma* — način brojanja niti (1 pasma ima 60 niti)
- pēča* — salo (oko crijeva kod svinje)
- pečēnka* — dio svinjskog mesa uz hrptenjaču, koji služi pri izradi kobasica, a običaj je da se odmah nako kolinja prvo iskuša baš to meso
- pēk* — pekar
- Pēmac* — Čeh
- perāč* — komad krpe kojim se pere suđe
- pērat* — osobito ukrašena površina »glāvnog rūpca« udate žene, postavljena uz obraze
- perīc* — gubičasta deverika (slatkododna riba)
- pētošunjka* — sušeno zadnje svinjsko stegno
- pīkat* — bosti
- pīr* — vrsta ječma
- pīrnīk* — svat
- pīsan* — šaren («Pīsan Vazam prošal je, zelen Juraj došal je«, često ime za kravu — Pīsava)
- pišingērcā* — čokoladna tortica (po imenu proizvođača)
- plāc* — tržnica
- plandūrit* — izgarati, plamtjeti

<i>plātница</i>	— obod kotača
<i>plāz</i>	— donji dio zadnjeg noža na plugu
<i>plēba</i>	— plavilo
<i>plēbat</i>	— plāviti rublje galicom
<i>plīs</i>	— plijesan
<i>plit</i>	— plijeviti
<i>pljēvat</i>	— rozgati (ojkati) — Pišćetke
<i>pljūčaca</i>	— plućica
<i>pljūća</i>	— pluća
<i>pòd</i>	— sjenik s drvenim podom; strop
<i>podbīrat</i>	— ubirati plodove šljive, pomalo, onako kako sami padnu
<i>pòdbradnja</i>	— podbradak
<i>podmetāč</i>	— jelo od zapečenog graha, miješanog s kukuruznim brašnom u mlijeku (uz Kupu)
<i>podrímanac</i>	— dremljivac
<i>pòdropki</i>	— otpaci
<i>pògaz</i>	— udar, vjetrometina, brisani prostor
<i>pòhlipnost</i>	— pohlepnost, gramzivost
<i>pòjata</i>	— ostava za poljoprivredni alat i potrepštine (Brajak Brdo)
<i>poklāpta (kōsa)</i>	— masna kosa, obično u bolesna čovjeka
<i>pōla</i>	— polovica (krumpir na »pōle«)
<i>pōlvagān</i>	— posuda od 30 l
<i>pomāzljiv</i>	— koji se lako prlja
<i>ponāšat</i>	— nositi pomalo, nositi pa spustiti, pa opet podići
<i>pōpasak</i>	— izlaz stoke oko podneva na bolju ispašu
<i>popīvat</i>	— popijevati, pomalo, potihlo pjevati (»Jur mi sunce na zapadu biše, putom ide Vlašić dobar junak, ter od ljube veselo popiva.« — F. K. Frankopan: »Od Vlašića junaka«)
<i>pōpovača</i>	— duga košulja
<i>popričnjāk</i>	— vjetar koji nije ni jugo ni bura, ni istočnjak, ni zapadnjak
<i>pōsap</i>	— suha kokošja balega, koja služi kao đubar
<i>posūšat</i>	— sušiti
<i>pošemēren</i>	— umno poremećen
<i>potanckīvat</i>	— pocupkivati
<i>pořeznica</i>	— osovina zaprežnih kola (isto što i »svōra«)
<i>potražbina</i>	— potražnja
<i>povēcerak</i>	— prelo
<i>pōvratī</i>	— tjedan dana nakon svadbe svečanost kod drugog bračnog druga
<i>povīnit</i>	— povratiti
<i>požīmit se</i>	— zahladiti

- pozovnik* — osoba koja zove u svatove
prašče
(prašče jilo) — jelo za svinje
preganjat se — ponovo tražiti bika
prejica — vrsta pamuka
prejnat — vlaknast, žilav («ovo meso je prejnato»)
- prekrënit se* — promijeniti mišljenje, prijeći na drugu stranu
prelog — ugar
premaknit — premjestiti
premirit — premjeriti, odmjeriti
presirit se — pretvoriti se u sir (kad je mlijeko pokvareno, kuhanjem se pretvara u sir, pa po tome znamo daje pokvareno)
- previjač* — tar koji otpada pri mlaćenju žita
pridivak — nadimak
prijatelj
(prijateljica) — nazivi kojim se međusobno nazivaju roditelji mladenaca
prizakazan — izgledan, naočit
priklikat — polako kleknuti (kad se svinja kolje, onda oni koji ju drže polako »priklikaju« na nju)
- priklonak* — zaklon, utočište
prinášat — prinositi, donositi
pripovidačica — brbljavica
pripust — priplod
pripušit se — pregorjeti se, zagorjeti
prisëd — sadnice (zelja, kelja, paprike, rajčice)
prisiljeno zëlje — svjež kupus, kuhan s graham, koji učinimo sličnim kiselom kupusu dodavanjem octa
- pristrešak*
(pristrišak) — veranda
prištrëknit se — sasušiti se
pritëpen gra — grah na gusto (poput makedonskog »gravče na tavče«)
prtkivača — posebno platno na koje se priveže osnova na donjem »vrätilu« tkalačkog stana
- pritrkivat* — dodavati vlakno na vlakno i tako stvarati platno
Prkánjac — naziv koji okolni seljaci daju stanovnicima sela Dubravci i okolice (vjеровatno je vezan za »turska vremena« kada je dio stanovnika prebjegao u Kranjsku, a kad su opasnosti od Turaka prošle, njihovi su se potomci vratili)
- prlje* (prilog) — prije (uz Koranu)
proč (prilog) — dalje, odatle (najčešće u imperativnom obliku)
pröjden (-a, -o) — zgodan, prikladan za proći, provesti se («Karlovac je pröjden grad»)
- prokinit se* — puknuti (čir, brana, nasip)
prošenica — vrsta kruha bez kvasca
prošćac — kolac, štap, letva

- pròšćen* — premošten, obično potočić premošten brvnima
proštímat — prodičiti

(»Većkrat je nemilost Viole spoznaval,
 nje kamenu tvrdost velu proštimaval
 plačnu trpeć gorkost u suzah je plaval)
 Petar Zrinski: »Pisam I«

- prŭja* — pruga nastala na licu ili tijelu protjecanjem suza ili znoja
prva (křpa) — prednja pola »krila« (bilo ih je 5) o koju su se brisale ruke
psiha — dio pokućstva sa zrcalom
pŭckani — kokice od kukuruza
pŭstolica — ruševina (obično starog grada)

R

- rāma* — okvir slike; okvir bicikla
raskécit — razapeti
raskŭljit se — zdebljati se, zaobliti stražnjicu
raspinjāč — naprava za napinjanje platna na tkalačkom stanu (»kròsni)
rāšpa — turpija
rāz — vrh, razina (»napuni vrč razom«)
razājŭt — razići
razbŭcat — raspiriti (vatru)
razišpat se — uspraviti se, čvrsto zaspati
razjāklat — raskopati, razbacati, rasturiti (»dica su se jĭgrala pa su razjākla-
 la pòstelj«)
rāzupor — daščica koja se stavi između dvije uspravno položene daske, iz-
 među kojih se lijeva beton prilikom betoniranja temelja kuće
rāzvala — razvod braka
řđav — slab, neishranjen (ne znači ni zarđao, ni loš)
rečelj — drška kose u obliku slova L, čiji je svaki krak dug oko 15 cm, a
 postavljena je na sredini držala kose, pod kutem od 90 stupnje-
 va
rēnda — ribalo za hren
rēndat — ribati hren
řga — veliki komad čega, komadina
ribača kēfa — četka za ribanje
riđa — koprena
řiza — sukno
rōdat se — održavati rodbinske veze
rōglje — rašlje koje služe za skidanje lonca s ognjišta ili s peći
rōglje trōnoške — drvene vile s tri šiljka
rōgljić — šiljak vila
rolānica — daska na kojoj se reže tijesto

<i>rožanice</i>	— ukršteni dijelovi greda na vrhu krova
<i>řtvat</i>	— jako, snažno kopati
<i>rùb</i>	— stolnjak
<i>rukāvci</i>	— ženska bluza u nošnji isto što i »opleće«, ali na Švarči i Mekušu)
<i>řpat se</i>	— tjerati se (tražiti mužjaka), odnosi se na svinje
<i>ružínje</i>	— mahune (u smislu ljušture)

S

<i>sačúknit</i>	— sačuti, načuti
<i>sagǐnt se</i>	— sagnuti se
<i>sagǐnt (-a, -o)</i>	— sagnut (-a, -o)
<i>sàk</i>	— vreća u koju se love ribe u času kad pasu travu po dnu
<i>sàlupe</i>	— zalisci kose
<i>sàpet</i>	— sputati; sputan, nespretn, kilav
<i>sàsma</i>	— sasvim
<i>sastàrat se</i>	— postarati se; pokvariti se (namirnice)
<i>saštàr</i>	— svašta
<i>sěsvetice</i>	— vrsta cvijeća, žutog cvijeta, snažne, do metar visoke stabljike
<i>shlida</i>	— zdjela (Brajak Brdo)
<i>shùjšat</i>	— smršaviti
<i>sìdanje</i>	— sjedanje
<i>sìdenje</i>	— sjedenje
<i>sīrnjača</i>	— košara za sušenje sira
<i>skàkljat</i>	— skakutati
<i>skàmsat</i>	— zgrabiti ustima kao kliještima
<i>skidače</i>	— vile kojima se skida đubar s kola
<i>skišit se</i>	— dati se na kišu
<i>skvāčen</i>	— skvrčen
<i>skvāčit</i>	— skvrčiti
<i>slāmkat</i>	— sitno sjeckati
<i>slěgnit</i>	— staviti koga spavati, dijete, bolesnika ili pijanca (»slěgal sam ga spat«)
<i>slīdit</i>	— slijediti (»ne zna ča začeti svojom pohlipnostjom, će l'jelena slidit, vuka al hejuša« . . . F. K. Frankopan: »Zvirara marljivo lovljenje čini srcu povoljno življenje«)
<i>slipić</i>	— sljepić
<i>słitat</i>	— slijetati koga, dosađivati mu čime, navaljivati
<i>slivār</i>	— šljivik
<i>směknit</i>	— smekšati

- smetâjnik* — lopatica za smeće
smiljka đitelina — vrsta djeteline
smisan kru' — kruh od prosa, nešto ječma i raži
smlëdan — vodnjikav, prijetvoran, lažno smjieran pogled («ima smlëdne oči»)
- smoljënka* — oblog
smřcat
(posmřcat) — kod branja šljiva skidati ih rukom s grane kao da ih brstimo, i to tako da ne padnu na zemlju
smũka — drvo dugo 2,5 m, u obliku rašlji, na kojima se prenašao ili prevezio plug
snâšat — skidati što odozgo i nosit dolje («snašat drva s kol»)
- sõmić* — dio tavana za sušenje mesa
sõtljâr — remenar, čovjek koji izrađuje konjsku opremu
spâćka — podmetaljka, psina
spâćkat — pokvariti što, upropastiti, uprskati («bil je na operaciji, al ga je dr. spaćkal»)
- spëtît* — primijetiti, opaziti
splisnîvit se — postati pljesniv
spřtast — debeo a nespretan
sřce — kalem, cijevka u »čũnku«
sřćika — sočna jabuka (vrsta jabuke)
sřâp — posuda u kojoj se pravi maslac (uz Kupu), isto što i »maslënka« i »tepâjnik« u drugim dijelovima kraja
- stâpaća* — dječja duga košulja
stâza — razdjeljak kose
stëć se — dostajati («dõbil sam pun tanjur, al sam bil gladan pa mi se nî ni stëklo»)
- stëgna* — ručice pluga
steljnîk (stëlnik) — bujadara
stõjaća — stalak u kojem stoji malo dijete
stõlan — čvrst, postojan («stõlan kamen» — stanac kamen)
sřrgat — strugati, guliti krumpir
strîlica (strëlica) — stup, okomit koji povezuje »gãnak« ili verandu s krovom
střnokos — ostatak od pokošenog ili požnjevenog žitnog klasja
stũžit se — zaboliti, uhvatiti boliti («stũžilo mi se u želucu»)
- sũčñjak* — »sũkalo« s pomoću kojeg se suče potka na kalem.
sũknjaš — smeđa marama
sũražica — smjesa sjemena raži i pšenice
suvrâžnik — neprijatelj (uz Kupu)
svâla — sijeno prostrto za sušenje u obliku četverokuta (Lipa i uz Dobru), isto što i »okulũš« drugdje
svëgli — svejedno (uz Kupu)
svibić — svibovo drvo

<i>sviđožba</i>	— svjedodžba
<i>sviđrat</i>	— jako puhati (»al vitar sviđra«)
<i>svišt</i>	— svijest
<i>svōdak</i>	— žlijeb (uz Koranu)
<i>svr̃nit</i>	— svratiti
<i>svūdaj</i>	— svuda

Š

<i>šajer</i>	— štagalj
<i>šalung</i>	— drvene daske složene kao okvir u koji se lijeva beton, kod betoniranja temelja kuće, ili stropa
<i>šalat</i>	— slagati daske za »šalung«
<i>šapl̃at</i>	— ružno, krivudavo hodati
<i>šarēncić</i>	— vrsta graha
<i>šari kru</i>	— kruh koji se peče za Uskrs
<i>šepēs̃at</i>	— hramati
<i>šerāf</i>	— vijak, zavrtnaj
<i>šerāfciger</i>	— odvijač
<i>šeranje</i>	— skidanje čekinja sa svinje
<i>šerāt</i>	— strugati čekinje sa svinje nožem
<i>šestan</i>	— pristao, lijep, zgodan, naočit
<i>šikūtor</i>	— financ
<i>šindra</i>	— otesane drvene ploče koje služe za pokrivanje krova
<i>šipūčit</i>	— zavijati, zviždati (»vitar šipūči«)
<i>škamljica</i>	— rupica, jamica s vodom
<i>škarić</i>	— dio »svōre« (osovine zapr. kola) od željeza, na koji su priključeni zadnji kotači; dio oglavlja (od opšivenog kartona) udatih žena preko kojeg se obuče »glāvni rūbac«, pa tako dobijemo oglavlje »na rōge«
<i>škēdanj</i>	— štagalj
<i>škēljkat</i>	— pokušavati otključati; kopkati po čemu
<i>škōdan</i>	— štetan
<i>škrīla</i>	— stijena
<i>škrīpac</i>	— kolotur
<i>škrobōtat</i>	— tresti
<i>škrobōtke</i>	— vrsta jabuka
<i>škrpēt̃ljine</i>	— niske, vunene čarape
<i>škūde</i>	— srebrnjaci, koji su se obično nosili kao ogrlica
<i>škūljīčav</i>	— rupičast, kozičav
<i>šlāfrog</i>	— kućni ogrtač
<i>šlājfat</i>	— oštriti
<i>šlājsat</i>	— tegliti

<i>šlīs</i>	— željezni osigurač za »vagir« na zaprežnim kolima, nalik ključiću
<i>šljīvuš</i>	— kom
<i>šmèkat</i>	— prijati, íci u tek
<i>šnàjder</i>	— krojač
<i>šnjīta</i>	— kriška, komad
<i>šnjītat</i>	— sjeckati, djelati, praviti nabore na »krilima«
<i>šof</i>	— šav, rub
<i>šop</i>	— dio krova nad zabatom
<i>špenâdl</i>	— pribadača
<i>špinčīt se</i>	— kicošiti se, praviti se važan
<i>špòran</i>	— spor
<i>šprīcat</i>	— prskati
<i>šprīklja</i>	— sprava pomoću koje se niti slažu (»snuju«) na »snovaču«, u obliku lopatice s rupicama kroz koje prolaze niti
<i>štānac</i>	— dio sjenika ili tavana nad stajom
<i>štāndar</i>	— žandar
<i>štātan</i>	— lakog sna
<i>šteljka</i>	— štapići na »vītlu« na koje se namataju niti u procesu tkanja
<i>štepka</i>	— izvezen rub »krīla«
<i>štīka</i>	— komad drveta kojim se ljudi služe da bi lakše raskolili panj
<i>štrakèta</i>	— kolac, stup u ogradi
<i>štrakètlin</i>	— vidi pod »štraketa«
<i>štrīgača</i>	— laka žena
<i>štrōnčāt</i>	— praviti buku, zvečiti
<i>štūlac</i>	— limena naprava u obliku stošca s kukom na vrhu kojom se skidaju čekinje tako da se stružu bazom stošca a kukom skidaju papci
<i>štūrc</i>	— prikrajak, zapećak
<i>štūrlav</i>	— izdužen, duguljast
<i>štūrmat</i>	— navaliti, napasti
<i>šūft</i>	— nitkov, lopuža
<i>šūljak</i>	— svitak, namotaj vune
<i>šūljat</i>	— gužvati
<i>šūster</i>	— postolar
<i>šūšanj</i>	— suho lišće i drvca za potpalu
<i>švāljkāt</i>	— petljati, zamuckivati
<i>švèljka</i>	— tiha brbljivica

T

<i>tālj</i>	— dio zemlje
<i>tāška</i>	— torba
<i>tāštāmènt</i>	— testament
<i>tèh</i>	— čaj (Netretić)

<i>tēka</i>	— bilježnica
<i>tepájnik</i>	— posuda za pravljenje maslaca (Netretić i okolica)
<i>tēpast</i>	— lažljiv, licemjeran, dvoličan (»tēpac« = lažov)
<i>tēpenica</i>	— tar koji otpada od žita pri mlaćenju (uz Koranu)
<i>tepnjārica</i>	— tračibaba, koja plete intrige (Netretić)
<i>tīšćat se</i>	— doticati se o što, dirati (»kauč se tišći o zid«)
<i>tīškāt se</i>	— tiskati se, gurati
<i>tīlān</i>	— mjesto u dvorištu gdje su složena drva (Kunić — uz Kupu)
<i>tōča</i>	— miris (uz Koranu)
<i>tōčimbeša</i>	— pipničar
<i>tōlvaj</i>	— lopov
<i>topolōvina</i>	— bijelo meso u živadi
<i>trām</i>	— glavna greda na stropu
<i>trapútak</i>	— trputac
<i>trāžan</i>	— zahtjevan, koji puno traži
<i>trēljkat</i>	— pridavati puno pažnje čemu, sitničariti, raditi što i pri tome paziti na svaku sitnicu (»al trēljka oko jīla«)
<i>trēnit</i>	— pridrijemati, tek toliko da se oči sklope
<i>trngula</i>	— trnjina
<i>trūpčić</i>	
<i>tronožnjāk</i>	— dio »vitla« (naprave u obliku dva ukrštena drveta na stalku »vitlēnke«, na koje se uglave okomiti klipovi — »štēljke«, a na koje se onda namataju niti)
<i>trūsīt</i>	— mrviti
<i>trūskac</i>	
<i>(trūckan)</i>	— vrsta šumske jagode
<i>tržit</i>	— trgovati, pazariti
<i>tūdeka</i>	— tuda
<i>tūkac</i>	— okus, buke vina
<i>tūkača</i>	— ručna »stūpa« (za »stūpanje« stabljika lana ili konoplje — upotrebljava se pretežno na zapadu općine, prema Kupi)
<i>tūketālj</i>	— djelić (za zapadu, oko Dobre)
<i>tūljak</i>	— cilindar — cijev pomoću koje se nadijevaju kobasice
<i>tūr</i>	— dio »gāča« (u narodnoj nošnji)
<i>tuskínac</i>	— plava radnička bluza, kŭta (prama Kordunu)
<i>tvorizāt</i>	— učestalo »tvorāziti« tj. učestalo ulaziti u prostoriju i izlaziti iz nje.

U

<i>udívat</i>	— uvlačiti konac u iglu
<i>ūklinak</i>	— ako od dva nabora (»fāldē«) na »krīlima« zabunom napravimo jedan, dobili smo »ūklinak«

<i>ùmićan</i>	— snalažljiv, umješan
<i>uòren</i>	— pravodobno pogoden
<i>uòrit</i>	— uraditi što baš kad treba («uòril je seno pokosit«)
<i>upàjsat se</i>	— uznojiti se
<i>uplitnjāk</i>	— češalj u obliku slova U, koji su udate žene stavljale u kosu ispod »glavnog rupca«
<i>ùpraviti se</i>	— uputiti se kamo
<i>ùprosnice</i>	— koje idu u prošnju mladoj (prije, isključivo momkova mati s tetkom i strinom)
<i>uprošnjāki</i>	— koji idu u prošnju
<i>ùstava</i>	— otvor na jazu kod mlinskog kola
<i>ùvrat</i>	— kraj »sloga« zemlje — u stvari jarak
<i>uvrišćit se</i>	— ukiseliti se
<i>uznāšat</i>	— uzdizati, uznositi koga
<i>vāgan</i>	— posuda od 60 l
<i>vālĵ</i>	— naprava za valjanje izdrljanog zemljišta
<i>vām</i>	— nego (između Mrežnice i Korane)
<i>vāmp</i>	— trbušina
<i>vān</i>	— način, svrha, razlog («na koji vān si ga prevāral«, »u koji vān ideš u Karlovac«? — tj. iz kojega razloga ideš?)
<i>vāndl</i>	— posuda u kojoj se pere rublje (u upotrebi od nedugo — zamjenjuje drvene »nāćve«)
<i>vēktor</i>	— bolničar
<i>vēlna</i>	— uvojak
<i>vēlĵat se</i>	— činiti se neizvedivim («vēlĵa mi se kopat ovu drāgu)
<i>vērglat</i>	— brbljati, dosađivati brbljanjem
<i>vērglav</i>	— brbljav
<i>verūgat</i>	— krivudati
<i>verūgav</i>	— krivudav
<i>vēštat</i>	— drvena građa za kuću
<i>vĵjaća</i>	— vrsta lopate na kojoj se prosijavalo pomoću vjetra
<i>vĵnac</i>	— vijenac od pšenice koji je žetelica dala gazdarici po završetku žetve, a ova bi je za uzvrat darivala (samo u tom obliku sačuvan je ikavski izraz)
<i>vĵnika</i>	— šumska povijuša, vriježa, nalik vinskoj lozi
<i>vĵntat</i>	— kočiti zaprežna kola
<i>vĵira</i>	— vjera
<i>vĵital</i>	— i mjera za duljinu osnove (1 »vĵital« = 4 m)
<i>Vlā (Vlājna)</i>	— naziv za stanovnike pravoslavne vjere
<i>voćār</i>	— voćnjak
<i>vođenčić</i>	— vrsta graha lošije kvalitete, boje bijele kave
<i>vōlta</i>	— posmrtno zvono
<i>vōšar</i>	— umivaonik (Jarče Polje)
<i>vōzac</i>	— izdržljiv konj, dobar za vuču (u prenesenom smislu izdržljiv čovjek)

vrajžina	— opakost, zloća
vranj	— drveni čep za bačvu
vresak	— prasak
vresnit	— prasnuti
vrešcat	— grmjeti
vřidnost	— vrijednost
vřilo	— izvor, zdenac, vrelo
vřnja	— vrhnja; skorup
vřšćica	— od pređe pletena uzica kojom se priveže kudjelja za preslicu
vuljenka	— otekline na vratu bolesnih životinja (vjerojatno limfni čvor)
vůtak	— potka
vůzal	— čvor

Z

zâdel	— zabat (Prilišće)
zadržnit	— zagrcnit se, zastati u grlu
zâdruga	— trgovina mješovitom robom
zagrěznit	— upasti u blato
zagrívat	— zagrijavati
zâjt	— ući, zaći
zakaparit	— zakupiti, dati predujam za što
zalótan	— zalemljen; zaprljan
zalótat	— zalemiti; zaprljati
zánošćina	— zabluda
západan	— snježan, oborinski («ova zima je západna»)
zâpast	— pripasti, dopasti («zapal ga je najgori posal»)
zâpor	— ustava
zaskákat	— prisjesti («tri dana ni dělal, al će on to zaskákat»)
zâstor	— pregača
zašmírat	— zaprljati
zatažlat	— zataškati
zataljavit	— zapostaviti, zabašuriti
zâtoran	— razmetan
zavůzlat	— zavezati u čvor
zazímit se	— zahladiti
zdregâljska	— kočnica na zapr. kolima
žěčkast	— kričavo zelen
zgâga	— žgaravica (Netretić)
zív	— otvor
zîvi	— usta
zívka	— zipka
zôben (konj)	— uhranjen, snažan konj

- zupčičće* — držalo za grablje
zvîr — zvijer
zvîrar — lovac (»Zvîrar jur na nogah pušku pripravljuje, gdi će zvire naj-
 ti u sebi misleći«
 F. K. Frankopan: »Zvîrara marljivo lovljenje čini srcu povoljno
 življenje«)

Ž

- žâr* — žerav (»jel ima žâra u peći«)
žbanja — posuda za pravljenje maslaca (isto što i »stâp«, »maslênka«, »te-
 pájnik«)
želêžde (želizo,
železo) — željezo
žemlja — žemička
žlâjkar — posuda u kojoj se pravi vrhnja
žlimâlca — drvena daščica za pročišćavanje (»žlímanje«, »žlíndranje«)
 svinjskih crijeva
žmâljit — piti, ispijati vino
žmêckat — gnjecati (kad zimi voda uđe u čizme, u dodiru s nogom proizvo-
 di zvuk — »žmêcka«)
žrnat — strugati, brujiti, mljeti

DODATAK

B

- birtâš* — gostioničar
birtija — gostiona
bòme — bogme (uzvik)
brênta — visok drveni kabao za prijenos grožđa

C

- čicvara* — jelo od pšeničnog brašna, jaja i mlijeka, pečeno na vrhnju
čôf — ukrasni čuperak na kapi, obično na beretki
cvrljidreta
(cvlilidreta) — dosadna osoba
cvrljit — cviliti

Č

- četvêrit* — pomagati zapregi s još jednim parom konja
čvâkat — gaziti po blatu; premicati cigaretu po ustima

D

- dragôljnica* — kutija za čuvanje nakita, novca
drôzac — duguljast, šaren grah

Đ

- đogava* — jaka žena, muškaračasta

F

- fakman* — snalažljiv čovjek, stručnjak u svom poslu
finkat — raditi oko čega s puno pažnje, obazrivosti
flëtan — brz, okretan, spretan
frândža — resa
frboljtâr — upravnik

G

- gòlokrak* — razgolićen, gologuz
gospôšćina — život na visokoj nozi, u visokom društvu
gustiôzan — koji ima ukusa

I

- izmitikat* — isplesti, učiniti što krivudavim

J

- jarãmica* — gužva od brezinih grana na sredini jarma (uz Kupu); središnji klin u jarmu, koji razdvaja volove
jünferica — djevica

K

- kadëlnica* — kladionica
kãlica — noćna posuda
kerefëki — ceremonije
klãnfa — željezna spojnica za daske, grede
kòcljin — vrsta škrinje (uz Kupu), isto što i »kòsl«

- kòmin* — gornji dio krušne peći (isto što i »komen«)
kòšnja — kosidba
kòvčanje — pastirska igra s dugmadi. U zemlji se iskopa rupa veličine šake, u koju se s određenog mjesta pokušava ubaciti dugmad. Tko prvi ubaci nosi svu dugmad, a ako svi promaše najbliži ima pravo gurnuti dugme u rupu poput klikera; kopčanje, zakapčanje
kòvrtanj — svadbena pogača (»vrtanj«)
kòzlac — kolut naprijed
kròf — uštipak, krafna
kìpel — klin koji spaja rudo (»oje«) pluga s oraćim kolicima
kìpice — dijelovi (pole) košulje

L

- lěfa* — strugalo
likovo — svečanost na kraju završenog posla, nakon uspješnog okončanja čega

M

- mondūr* — odijelo (Stative)
mòrt — žbuka
mravûncina — mravinjak

N

- nàpa* — natkrilje nad ognjištem
nàpršnjak — naprstak
nasàdit — usaditi držak u ušicu lopate, sjekire, motike; spremiti kokoš da leže jaja
nasàđen — nespretan, nezgrapan
natàkat — nalijevati u posudu
nàtičke — niske, deblje, vunene, čarape

O

- ofajfurat* — opaliti, opeći se
olàjat — ogovarati koga
ošćák — bodljikava trava nalik slaku
otìpat se — otresati se, rješavati se čega, baktati se, imati problema s čime (»òtipljem se smirom s tim sudom ...«)

P

<i>paradaǰz</i>	— rajčica
<i>patašõn</i>	— patuljak, kepec (po predratnom filmskom junaku)
<i>Pàvur</i>	— stanovnik »Pàvurije«, zapadnog dijela općine, oko rijeke Dobre, od Novigrada na sjeveru do Lešća na jugu (od njem. Bauer = seljak)
<i>pocmâkat</i>	— posrkati
<i>põculica</i>	— kapica, u ženskoj nošnji
<i>podložnjāk</i>	— drvo za potpalu (uz Kupu); podloga tkalačkog stana
<i>podprdívat se</i>	— sprdati se, izrugivati
<i>pogūrit se</i>	— pognuti se
<i>põlivka</i>	— vrsta jednostavnog variva
<i>põnikva</i>	— vrtača
<i>põpadan</i>	— pametan, mudar
<i>posvítlat</i>	— osvijetliti
<i>požderõv</i>	— izjelica
<i>preiskat</i>	— pretražiti
<i>primîsavac</i>	— premiješani kruh
<i>prîspit</i>	— prispjeti
<i>proščēnje</i>	— proštenje
<i>přtljat</i>	— brbljati

R

<i>râmpa</i>	— brklja
<i>raščârit se</i>	— razvedriti se
<i>rēven</i>	— trač
<i>razvūzlat</i>	— razvezati, razmrsiti
<i>rõvaš</i>	— drveni plug

S

<i>sâčesa</i>	— svačega
<i>skõblica</i>	— vrsta teslice za dubljenje korita
<i>skõmljiv</i>	— sladokusan
<i>slabína</i>	— slabost, nemoć
<i>slaganje</i> (<i>razmítanje</i>)	— oranje na slogove
<i>srâb</i>	— svrab
<i>srâbljiv</i>	— svrabljiv
<i>stâtiva</i>	— stalak tkalačkog stana

Š

<i>šāmara</i>	— sjekira (prema Kordunu)
<i>šk̄leba</i>	— drvena zdjela
<i>Šlavōnija</i>	— Slavonija («Šlavonac»)
<i>šm̄ir</i>	— kolomaz
<i>štānjga</i>	— željezna poluga
<i>štēker</i>	— utikač
<i>štēlat</i>	— ugađati, namještati
<i>štemājzl</i>	— dlijeto, dubač
<i>štēmat</i>	— dupsti, obijati
<i>štòk</i>	— okvir vrata, prozora

T

<i>tōza (dōza)</i>	— tabakera
<i>trājle</i>	— dio na vilama u koji su utaknuti šiljci

U

<i>ušēkat</i>	— uključiti
---------------	-------------

V

<i>vēkerica</i>	— budilica
<i>vračat (blago)</i>	— tjerati stoku

Z

<i>zānovjetan</i>	— dosadan
<i>zāvušnica</i>	— gusta brada

Ž

<i>živače</i>	— pojedino od živadi
<i>žlāhta</i>	— obitelj, rod (Stative)
<i>žnjōra</i>	— sveza, veza, vezica, žica
<i>žvèpla</i>	— sumpor
<i>žvicat</i>	— piti na dušak
<i>žrvanj</i>	— primitivan mlin